

PROJECTE CAFE: ENGLISH DEGREE (ÀREA DOCENT)

Autor: Assumpta Ensenyat

Contextualització

L'INEFC-Lleida, com a centre universitari, no pot ser aliè als canvis que s'estan produint en l'àmbit universitari que amb la creació l'any 2000 de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior fan necessari el coneixement de diverses llengües, i especialment de l'anglès.

La UdL, a la qual l'INEFC-Lleida està adscrit, fa una aposta decidida cap a la promoció del multilingüisme tal com queda reflectit en els acords de política lingüística en el seu Consell de Govern. En aquests acords com a primer objectiu plurilingüe es posa èmfasi en l'ús del català, castellà i anglès com a llengües de treball de la UdL i s'indica, específicament, que la llengua anglesa ha de convertir-se en la tercera llengua vehicular de la UdL.

En el pla d'estudis del Grau en Ciències de l'Activitat física i l'Esport de l'INEFC hi figura el compromís d'oferir un 5% dels crèdits en anglès. Ara, un cop implementat el Grau cal valorar en quina mesura s'ha complert aquest compromís i quines han estat les activitats de docència en anglès.

Sembla doncs que és necessari fer un plantejament conjunt que tingui en consideració les possibilitats lingüístiques de professorat/alumnat i que contribueixi a millorar la formació de l'alumnat i possibiliti una major projecció exterior de l'INEFC-Lleida en el seu àmbit acadèmic, el projecte CAFE: English Degree que té com a finalitat analitzar aquestes possibilitats.

El primer objectiu del projecte docent va ser detectar les possibilitats d'impartir docència en anglès a l'INEFC-Lleida tenint en consideració tant la disponibilitat del professorat com de l'alumnat del centre.

Metodologia

Per detectar les possibilitats lingüístiques del professorat i de l'alumnat es va dissenyar un qüestionari de 15 preguntes que feien referència als següents àmbits Coneixements (6 preguntes), Ús (5 preguntes) i Actitud (6 preguntes) del professorat i de l'alumnat respecte a les llengües, i especialment l'anglès.

El qüestionari es va administrar electrònicament aprofitant els recursos del campus virtual i es va demanar la participació voluntària del professorat i de l'alumnat per mitjà del correu electrònic. Els participants van disposar d'un període de 30 dies per contestar l'enquesta.

Resultats i discussió

1. Qüestionaris Professorat

Dades generals

Un 82,5% (n= 33) del professorat de l'INEFC-Lleida (n = 40; 9 dones i 31 homes) van respondre l'enquesta. Per gèneres, la taxa de resposta va ser del 100% per les professores (n=9) i del 77% pels professors (n=24).

Els departaments de Salut i Gestió esportiva i el d'Esports i Rendiment presenten una taxa de respostes similars, 79% i 75%, respectivament. Pel que fa al departament de Fonaments de la Motricitat i el seu Ensenyament la participació va ser del 100%.

Coneixements lingüístics del professorat de l'INEFC-Lleida

El 100% del professorat que va respondre l'enquesta indica que la llengua materna és el català i/o castellà. El català i castellà són llengües utilitzades habitualment per la gran majoria del professorat (figura 1). El professorat no té dificultats/molt poques per utilitzar el català i/o castellà com a llengües de comunicació.

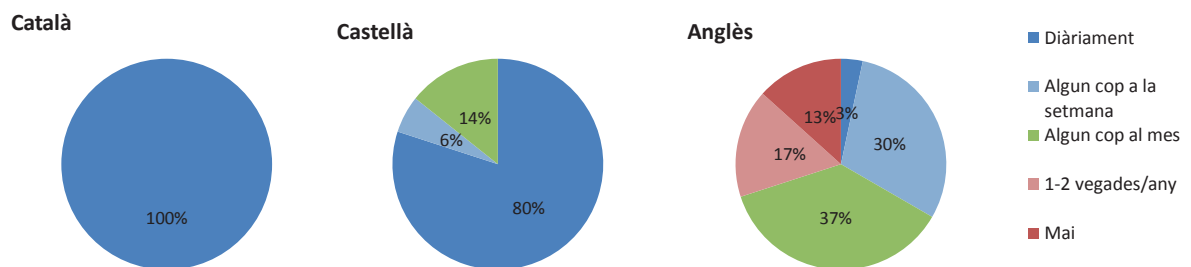

figura 1- Llengües de comunicació del professorat de l'INEFC-Lleida.
Dades expressades en percentatge respecte a les respostes totals (professorat n=33)

Entre el professorat no hi ha ningú que tingui l'anglès com a llengua materna o d'ús habitual, però s'utilitza almenys un cop al mes o amb una freqüència superior pel 70% del professorat.

Tan sols un 24.2% (n=8) del professorat respon que no té dificultats o molt poques dificultats per comunicar-se en anglès. Un 42,4% (n=14) del professorat declara que té dificultat o molta dificultat per comunicar-s'hi.

En general, el professorat es considera força preparat per la comprensió escrita de l'anglès, mentre que en els àmbits de la comprensió oral, i en l'expressió escrita en anglès indica que té més dificultats.

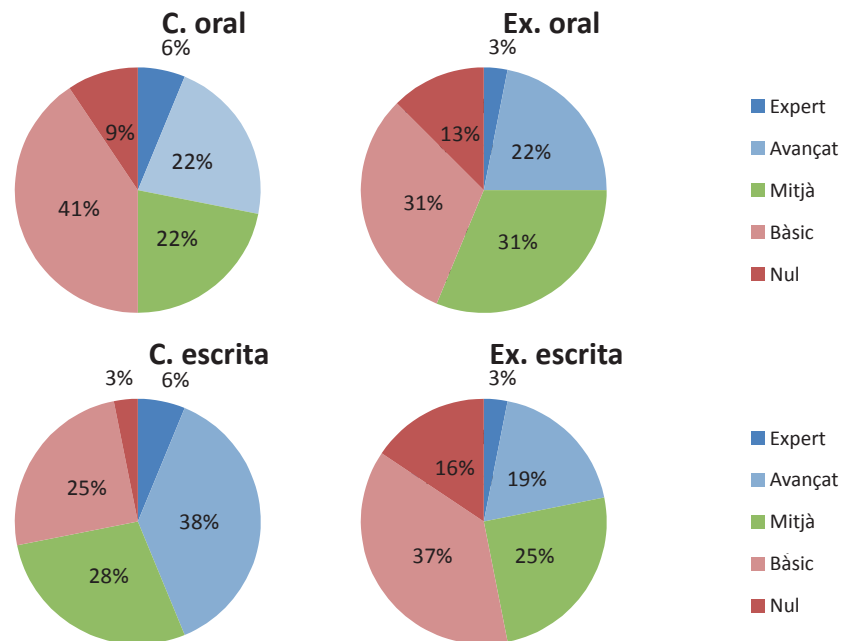

figura 2- Percepció subjectiva del nivell d'habilitat en els diferents àmbits de comunicació en anglès del professorat de l'INEFC-Lleida.

C. =comprensió; Ex = expressió.

Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=33)

El 55% del professorat que va respondre les enquestes no pot acreditar el seu nivell d'anglès. Entre el professorat que podria acreditar-lo, la majoria té un nivell intermedi o baix. Tan sols 6 professors disposen d'almenys el nivell C1.1 (figura 3).

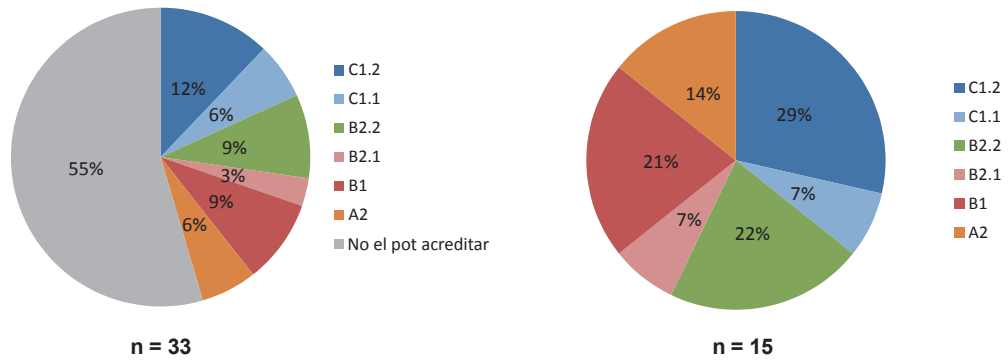

figura 3- Nivell d'anglès acreditat entre el professorat de l'INEFC-Lleida.
Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n = 33; n = 15)

Ús de l'anglès (trajectòria i activitats) del professorat de l'INEFC-Lleida

El professorat de l'INEFC utilitza poc l'anglès en el seu àmbit professional (figura 4); especialment és limitat el seu ús en la comunicació oral (comprensió i expressió).

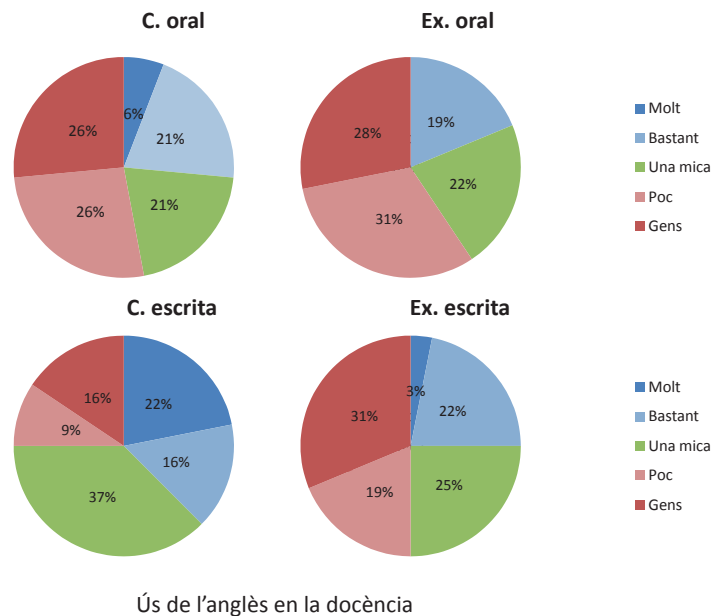

figura 4- Ús de l'anglès en l'àmbit professional (excepte en la docència)

C. = comprensió; Ex. = expressió

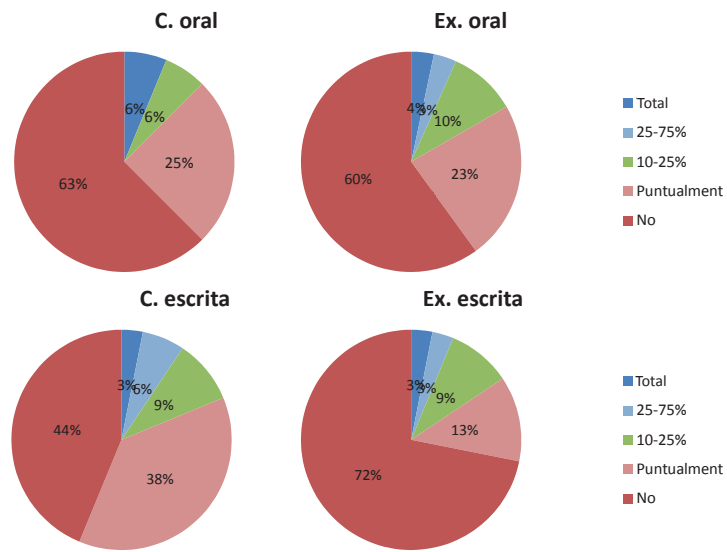
Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=33)

La meitat (51,5% ; n=17) del professorat que ha respost l'enquesta ha fet estades professionals a l'estranger. La majoria d'aquestes han estat de curta durada (taula 1) i s'han realitzat a Europa (72% de les destinacions), on destaquen el Regne Unit i Finlàndia.

taula 1- Durada de les estades professionals a l'estranger

Durada	N	Percentatge respecte al total
Menys d'un mes	9	52,9
1 a 3 mesos	3	17,6
3 a 6 mesos	1	5,8
Més d'un curs	4	23,5
Total	17	100,0

La gran majoria del professorat no utilitza l'anglès com a llengua de comunicació en la docència a les classes (figura 5). La comprensió escrita de textos en anglès és l'activitat que més professorat realitza (taula 1).

Ús de l'anglès en la docència

figura 5- Ús de l'anglès en la docència a les classes.

C. = comprensió; Ex. = expressió

Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=33)

Taula 2- Assignatures en les quals es realitza alguna activitat en anglès

Curs	Codi	Nom assignatura	C. oral	C. escrita	Ex. oral	Ex. escrita
1r 1Q	800004	Esports individuals i d'adversari I - Natació	X			X
	800003	Manifestacions bàsiques de la Motricitat	X	X	X	X
1r 2Q	800006	Fisiologia de l'Exercici I		X	Op	
	800007	Pedagogia i principis didàctics de l'AFE		X		X
	800010	Expressió corporal i dansa		Op		
2n 1Q	800013	Aprenentatge i desenvolupament motor		X		
	800011	Fisiologia de l'Exercici II		X	Op	
2n 2Q	800020	Programació de l'ensenyament de l'AFE	X	X		
	800018	Esports col·lectius II - Rugbi		X		
3r 1Q	800021	Primers auxilis i patologies de l'AFE			X	X
	800024	Principis i bases de l'ensenyament de l'AFE adaptat	X	X		
	800025	Legislació i organització de l'esport		X	X	
	800027	A.E.C - Bàsquet	X	X	X	
	800027	A.E.C. - Rugbi	X	X	X	X
3r 2Q	800022	Teoria de l'entrenament II		X	X	X
	800023	A.E.I. - Atletisme	X	X	X	X
	800028	Esports emergents - Rugbi 7	X	X	X	X
	800029	Promoció i prescripció de l'EF per la salut			X	X
4rt 1Q	800032	Teoria de l'entrenament III		X	X	X
	800035	Esport i recreació	X		X	
4rt 2Q	800037	Optativa Salut - Disfuncions		X		
	800038	Optativa Rendiment - Optimització		X	X	X
	800041	Pràcticum - Bàsquet				
	800041	Pràcticum - Active City	X	X	X	X
	800042	Treball Final de Grau (TFG)		X	Op	

Per altra banda, el nombre de professors/ores que es consideren bastant/molt capacitats per impartir la docència en anglès és molt insuficient i representa tan sols un 21% (n=7) dels que van respondre l'enquesta. No hi ha diferències en la resposta a aquesta pregunta entre gèneres, ni departaments (X ; $p = 0.76$ i $p = 0.24$ respectivament). No obstant en el departament de Fonaments de la Motricitat i el seu Ensenyament és on el nombre de professors/ores que es consideren bastant/molt capacitats és més elevat.

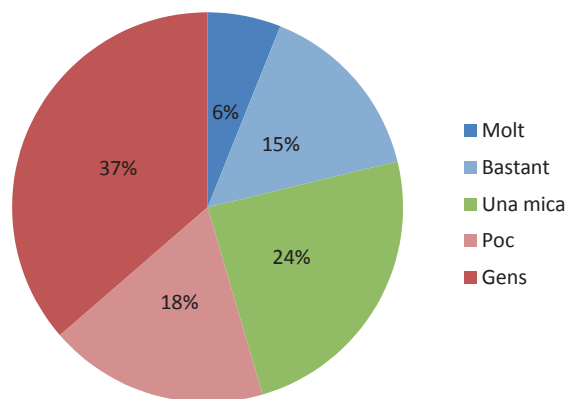

figura 6- Opinió del professorat respecte a la seva capacitat per utilitzar l'anglès com a llengua de comunicació a l'aula. Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=33)

Actituds enfront l'ús de l'anglès del professorat de l'INEFC-Lleida

La majoria del professorat que va respondre l'enquesta considera que és important que tant el professorat com l'alumnat siguin competents en el coneixement de l'anglès (Figura 7). No hi ha diferències entre departaments, ni gèneres.

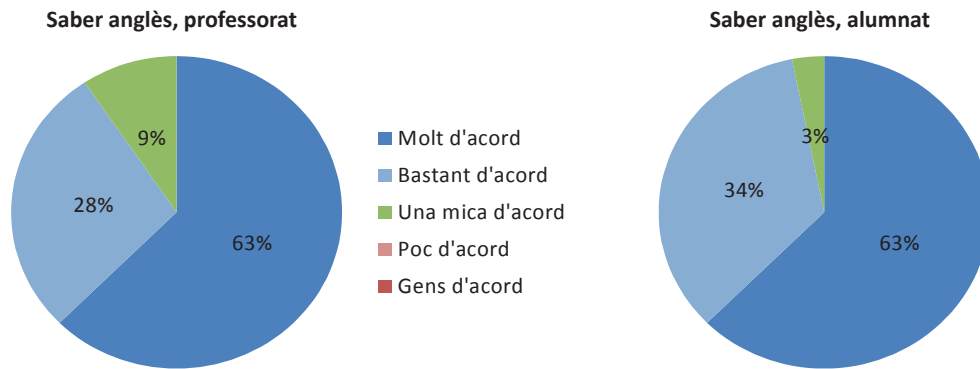

Figura 7- Opinió del professorat de l'INEFC-Lleida respecte a la importància del coneixement de l'anglès
Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=33)

El professorat també considera positiu que es realitzin assignatures, i/o activitats docents, en anglès. Existeix una lleugera tendència a valorar més positivament la realització d'activitats en anglès dins d'una assignatura que tota l'assignatura.

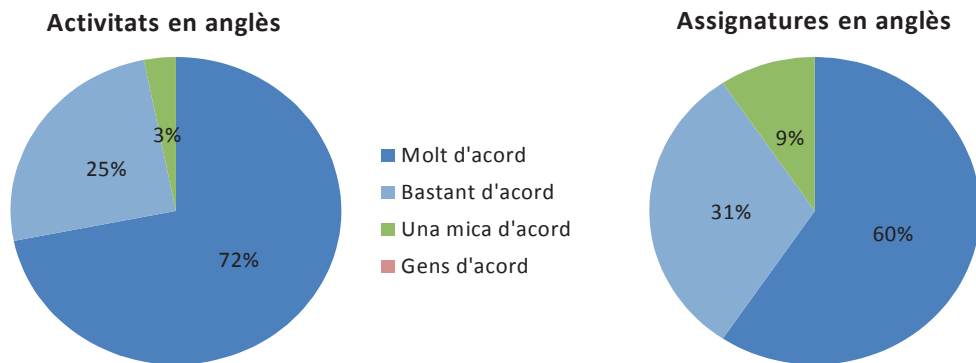

figura 8- Opinió del professorat de l'INEFC-Lleida respecte a la importància d'utilitzar l'anglès com a llengua de comunicació a l'aula.
Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=33)

No obstant, malgrat l'opinió majoritària sobre el fet que és important utilitzar l'anglès com a llengua vehicular, la posició del professorat de l'INEFC-Lleida respecte a implementar activitats en

anglès a l'aula és heterogènia (figura 9). Tan sols un 18% (n = 6) del professorat es planteja fer aquest pas i un 25% (n = 8) dubta una mica.

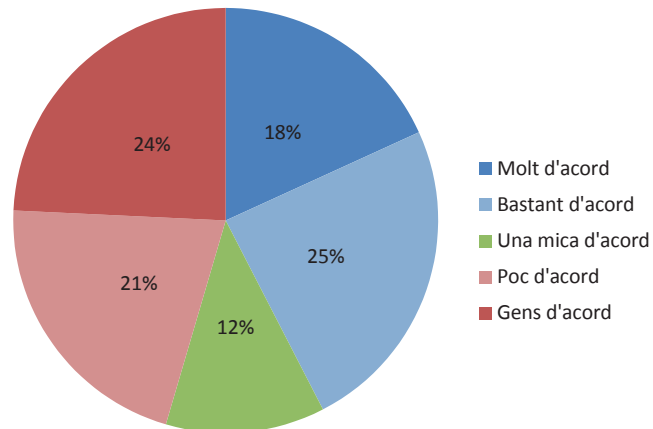

figura 9- Actitud del professorat de l'INEFC-Lleida respecte utilitzar en el futur pròxim l'anglès com a llengua de comunicació a l'aula.

Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=33)

Segons les respostes del professorat existeixen força opcions d'establir vies d'intercanvi de docència en anglès (figura 10). En quatre casos (13.3 %) el professorat indica que ja s'han establert relacions d'aquests tipus. Aquests corresponen als departaments d'Esports i Rendiment i de la Motricitat

Possibilitats d'intercanvi de docència en anglès

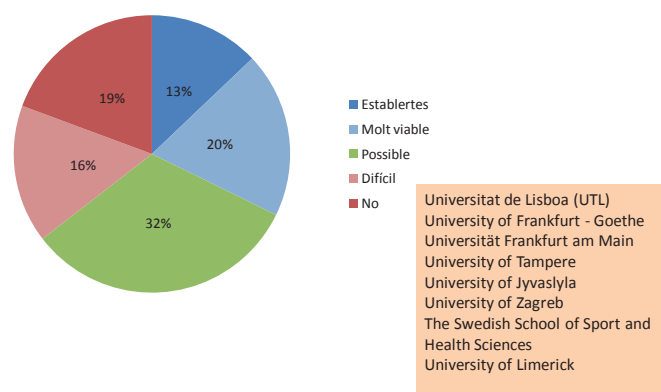

figura 10- Possibilitat d'establir relacions d'intercanvi de docència en anglès.

Recomanacions

Coneixements d'anglès

El professorat de l'INEFC en general té un nivell baix-mitjà de la llengua anglesa que no li permet afrontar amb comoditat l'ús d'aquesta llengua a la docència, ja que a banda dels coneixements propis i especialitzats de cada matèria/assignatura, per les persones que no tenen l'anglès com a llengua materna, es considera que els coneixements lingüístics adients per impartir docència en anglès és el nivell C1 del Marc Comú Europeu de Referència.

Per això es recomana:

Augmentar el nivell d'anglès del professorat fent especial atenció a la capacitat per impartir classes

- Tallers de formació metodològica en l'ús de l'anglès en la docència (CLIL)
- Cursos específics adreçats a la millora de les habilitats necessàries a l'aula, com expressió oral específica (Speaking skills – 15h/semestre) per impartir classes o l'expressió escrita, adreçats al professorat amb un nivell mitjà-avançat d'anglès però que encara no "s'atreveix" a utilitzar-lo a classe.
- Facilitar que els professors amb un nivell baix-mitjà d'anglès segueixin els cursos aprenentatge de llengua anglesa ofertats per l'Institut de Llengües (o altres institucions)

Ús de l'anglès en la docència

La docència en anglès és escassa i se centra especialment en la comprensió escrita.

Una part molt important del professorat no es considera preparat per impartir docència a l'aula en anglès.

Com s'ha indicat en l'apartat anterior cal emprendre accions per ajudar al professorat a sentir-se més segur utilitzant l'anglès com a llengua de treball.

També cal emprendre accions per introduir l'anglès com a llengua de treball habitual, per això es proposa:

- Organitzar un cicle de conferències en anglès (6 conferències/curs) amb la presència de professors convidats. Aquestes conferències haurien d'anar associades a unes sessions de preparació prèvia de l'alumnat i amb tasques a realitzar vinculades al contingut de la conferència. La temàtica podria estar vinculada a les àrees de rendiment, ensenyament,

salut i gestió. Es podria intentar que la participació al cicle de conferències fos reconegut com a crèdits de lliure elecció.

2. Qüestionaris Alumnat

En el procés d'implantació de l'ús de l'anglès a la docència, l'alumnat ha de poder adaptar-se sense que aquest procés sigui un obstacle insuperable per assolir la titulació per això també és important conèixer els seus coneixements i disposició envers l'anglès com a llengua de treball.

Dades generals

Un 37,8% (n=267) de l'alumnat de l'INEFC-Lleida (n= 706) van respondre l'enquesta. Per gèneres, la taxa de resposta va ser del 45% per les noies (n=68) i del 36% pels nois (n=199).

L'alumnat de 2n curs va registrar una major freqüència de resposta, mentre que l'alumnat de postgrau/màster va respondre en menor freqüència (Taula 3).

Taula 3- Distribució per cursos de les respostes de l'alumnat

	Freqüència (n)	Percentatge respecte al total de respostes
1r curs	57	21,3
2n curs	74	27,7
3r curs	57	21,3
4t curs	59	22,1
Postgrau/Màster/Doctorat	20	7,5

Coneixements lingüístics de l'alumnat de l'INEFC-Lleida

Quasi el 100% de l'alumnat que va respondre l'enquesta indica que la llengua materna o d'ús habitual és el català i/o castellà. En un 1% també s'indica l'anglès com a llengua d'ús habitual. El català i castellà són llengües utilitzades habitualment per la majoria de l'alumnat (figura 11)

En general l'alumnat no té dificultats/molt poques per utilitzar el català i/o castellà com a llengües de comunicació.

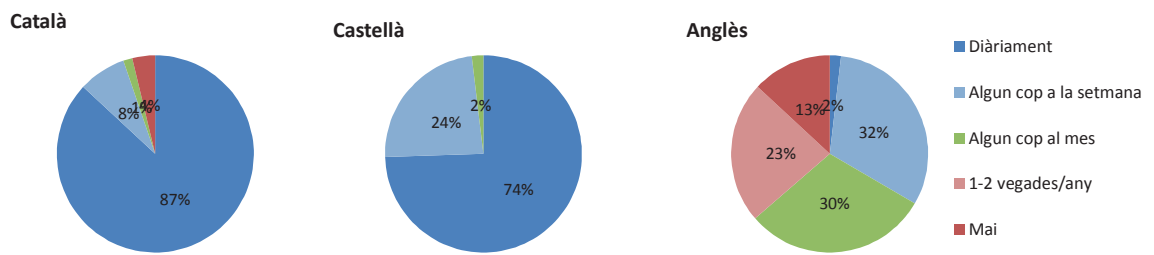

figura 11- Llengües de comunicació de l'alumnat de l'INEFC-Lleida.
Dades expressades en percentatge respecte a les respostes totals (professorat n=267)

L'anglès és utilitzat almenys un cop al mes o amb una freqüència superior pel 64% de de l'alumnat. Tan sols 17% de l'alumnat respon que no té dificultats/o molt poques dificultats per comunicar-se en anglès. Un 41% declara que té bastanta o molta dificultat per comunicar-se en anglès. Com entre el professorat, l'alumnat de l'INEFC també es considera mitjanament preparat per la comprensió escrita de l'anglès, mentre que en els àmbits de la comprensió oral i expressió escrita indica que té més dificultats (figura 12).

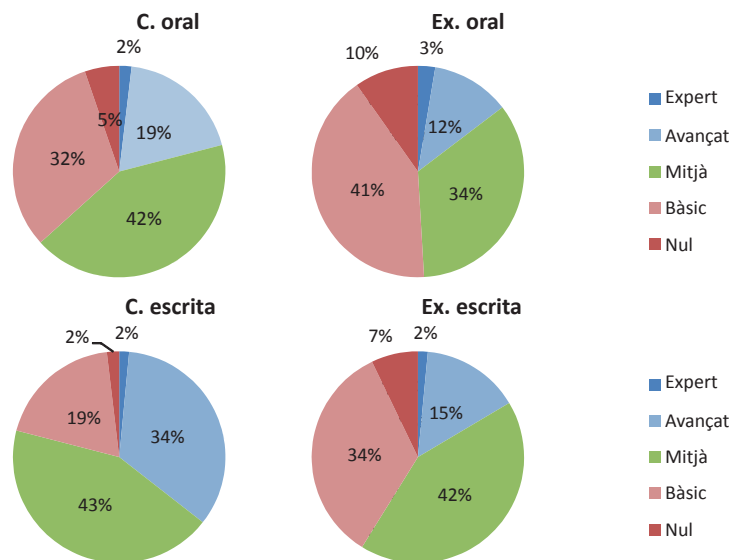

figura 12- Percepció subjectiva del nivell d'habilitat en els diferents àmbits de comunicació en anglès de l'alumnat de l'INEFC-Lleida.
C. =comprensió; Ex = expressió.
Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=267)

El 53,6% de l'alumnat que va respondre les enquestes no pot acreditar el seu nivell d'anglès. Entre l'alumnat que podrien acreditar-lo, la majoria té un nivell intermedi o baix. Només 4 disposen d'almenys el nivell C1.

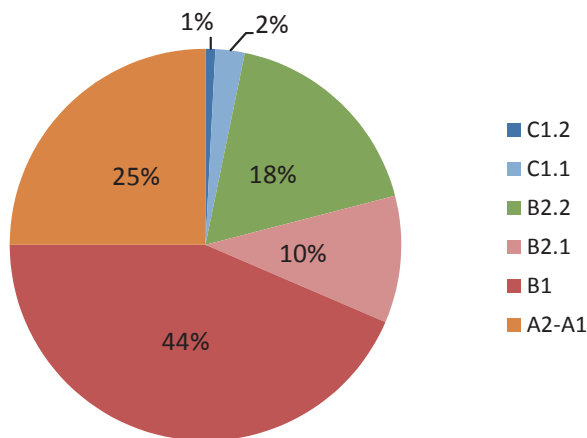

figura 13- Nivell d'anglès acreditat entre l'alumnat de l'INEFC-Lleida.
Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=267)

Així mateix també s'han valorat els resultats de les proves de nivell que es van realitzar al setembre 2013 (Taula 4). Aquests indiquen que tan sols un 2,7% de l'alumnat que actualment estan cursant el 1r curs disposa d'un nivell mitjà intermedi (B2).

Taula 4. Resultats de les proves de nivell /reconeixement de certificats per l'acreditació dels coneixements lingüístics de l'alumnat del Grau de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport de 1r curs al setembre 2013.

	Certificat reconegut (n=14)	Prova de nivell (n=98)	Tots (n=112)	% respecte al total
0		16	16	14.3
A1		29	29	25.9
A2	5	40	45	40.2
B1	7	9	16	14.3
B2	2	1	3	2.7

Ús de l'anglès (trajectòria i activitats) de l'alumnat de l'INEFC-Lleida

L'alumnat de l'INEFC utilitza poc l'anglès; especialment és limitat el seu ús en la comunicació oral (comprensió i expressió).

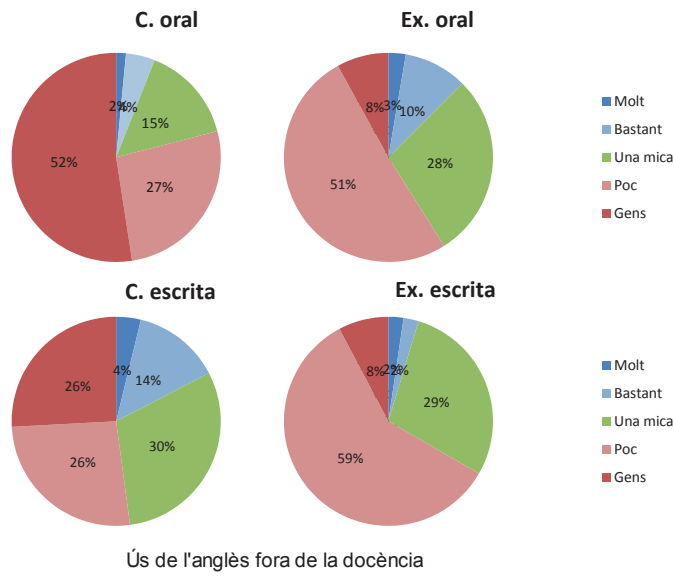

figura 14- Ús de l'anglès (excepte en la docència)

C. = comprensió; Ex. = expressió

Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=267)

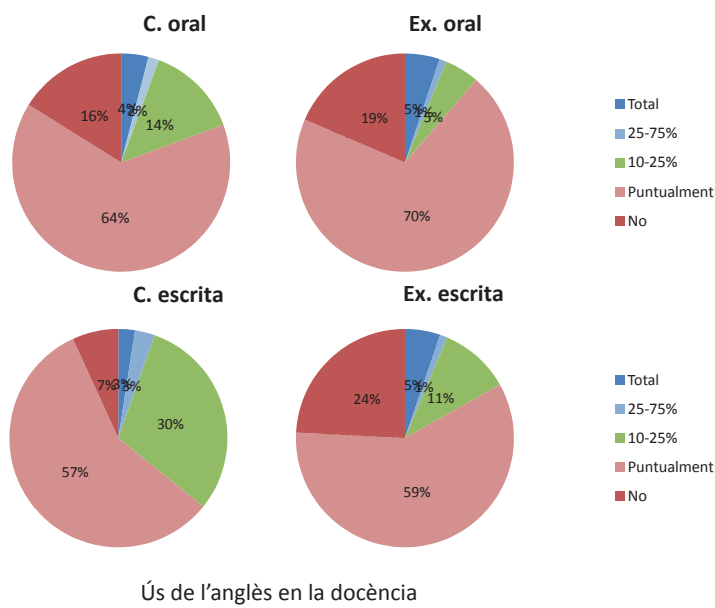

figura 15- Ús de l'anglès en la docència a les classes.

C. = comprensió; Ex. = expressió

Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=267)

Et sents capacitat/ada per rebre la docència en anglès?

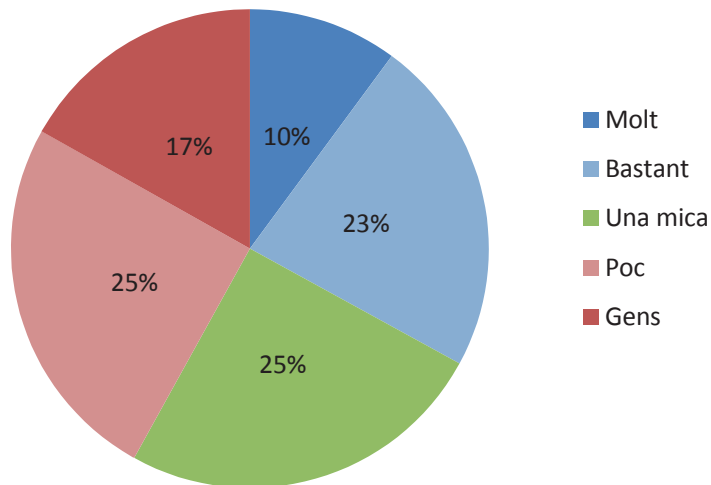

figura 16- Opinió de l'alumnat respecte a la seva capacitat per utilitzar l'anglès com a llengua de comunicació a l'aula. Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=267)

Actituds enfront l'ús de l'anglès de l'alumnat de l'INEFC-Lleida

La majoria de l'alumnat que va respondre l'enquesta considera que és important que siguin competents en el coneixement de l'anglès (Figura 7).

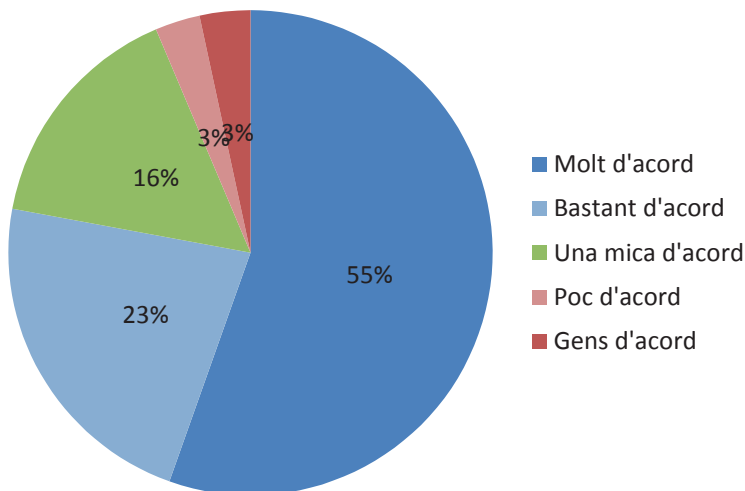

figura 17- Opinió de l'alumnat de l'INEFC-Lleida respecte a la importància del coneixement de l'anglès. Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=267)

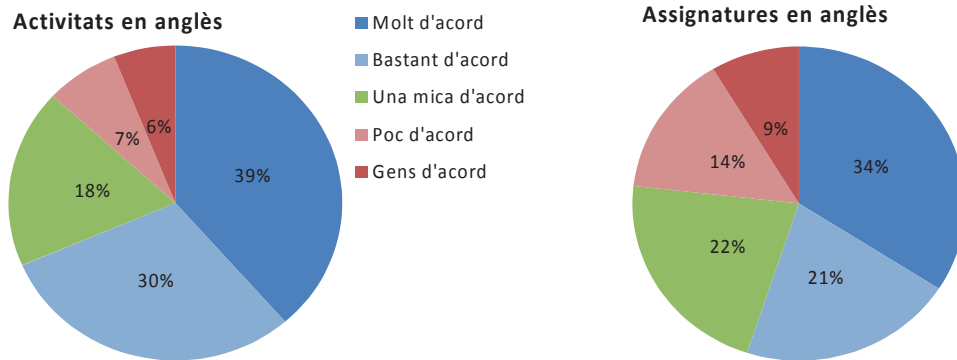

figura 18- Opinió de l'alumnat de l'INEFC-Lleida respecte a la importància d'utilitzar l'anglès com a llengua de comunicació a l'aula.
Dades expressades en percentatge respecte al nombre total de respostes (n=267)

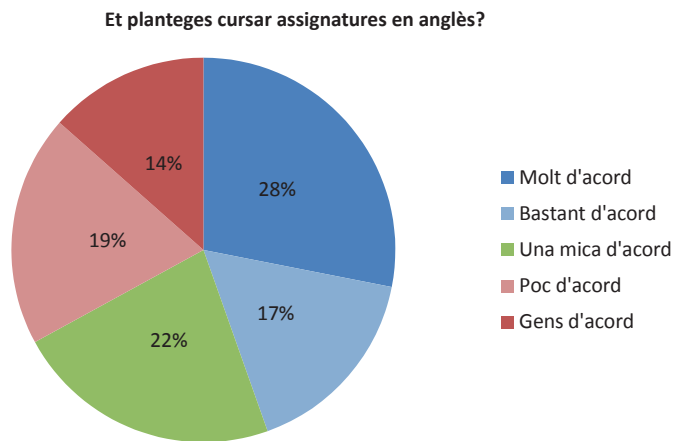

figura 19- Actitud de l'alumnat de l'INEFC-Lleida respecte utilitzar en el futur pròxim l'anglès com a llengua de comunicació a l'aula.

Recomanacions

Coneixements d'anglès

L'alumnat de l'INEFC en general té un nivell baix de la llengua anglesa que sembla millorar al llarg dels cursos. Per això es recomana:

- Facilitar que l'alumnat segueixi els cursos aprenentatge de llengua anglesa ofertats per l'Institut de llengües (o altres institucions)

Ús de l'anglès a la docència

- Establir un premi lingüístic per l'alumnat que faci servir l'anglès

Actitud envers l'ús de l'anglès en la docència

Sembla que una part important de l'alumnat que va respondre l'enquesta és conscient que com universitari cal saber anglès. No obstant cal ser prudent quan s'extrapola aquesta informació a la resta de l'alumnat ja que la participació a l'enquesta va ser voluntària, i per tan pot haver-hi un biaix motivacional. A més el nombre de respostes correspon a una petita part de tot l'alumnat de l'INEFC-Lleida.